

EEN HOLLANDSCH-RUSSISCH WOORDEN- BOEKJE UIT 1813.

Bij de komst der Kozakken in ons land, in November 1813, zijn er verscheidene, minstens zeven, Hollandsch-Russische woordenboekjes uitgegeven, ten einde den omgang tusschen onze voorvaderen en hunne met blijdschap begroete Aziatische bondgenooten een beetje gemakkelijker te maken. Ook te Leeuwarden verscheen een dergelijk woordenboekje. Een exemplaar van dit zeldzame geschriftje in klein 8^o formaat, berust in de Stedelijke Bibliotheek van Leeuwarden. De titel luidt:

Hollandsch en Russisch Woordenboekje,
behelzende de woorden, die in de dagelijksche verkeering het
meeste te pas komen.

—
Te Leeuwarden bij J. W. Brouwer.
1813.

Dat het denkbild voor deze uitgave, welke door de tijdsomstandigheden noodzakelijk werd gemaakt, niet nieuw was, blijkt uit het „Berigt”, dat achter den titel is gedrukt. Hierin wordt meegedeeld, dat „de Russische woorden, die in dit boek voorkomen, meestendeels gespeld zijn, niet naar de Ortographie, maar naar het geluid van de uitspraak; zijnde wij daarin het voorbeeld der Duitschers gevolgd.”

De Leeuwarder druk bevat buiten den titel en het berigt, 33 bladzijden, welke in twee kolommen zijn verdeeld. Links staan de Hollandsche woorden, rechts de vertaling. De Russische woorden zijn phonetisch gespeld en met Latijnsche letters gedrukt.

De inhoud van dit boekje, welke geheel overeenstemt

met de uitgave van Maaskamp te Amsterdam, is verdeeld in negen hoofdstukken:

- I. Van het eten en drinken, blz. 3—6.
- II. Van het geld, en getallen, etc., blz. 7—9.
- III. Van den tijd, de namen der maanden, dagen en feesdagen (sic.), blz. 9—11.
- IV. Van linnen en kleederijen, blz. 11—13.
- V. Van de kleuren, blz. 13—14.
- VI. Militaire woorden en benamingen, blz. 14—19.
- VII. Muzyk-instrumenten, blz. 19—20.
- VIII. Kleine zamenspraken, blz. 20—23.
- IX. Gemengde woorden volgens het alfabet bladz. 24—35.

Het is een handig boekje, practisch in elkaar gezet en zal stellig goede diensten hebben bewezen. Doch, of de vreemde gasten onze landgenooten steeds zullen hebben begrepen, wanneer deze met de vriendelijkste tegemoetkoming spelden: Sdrahwstuis zudahr, wsze li wi wdoh-bromsdarohwii? (Goeden dag, mijnheer, hoe vaart gij?) blijft nog de vraag; gebarenspeel zal hier ook veel hebben aangevuld.

Of de Leeuwarder uitgave de oorspronkelijk Nederlandsche is geweest, staat te betwijfelen. De datum van haar verschijnen kan niet met zekerheid worden vastgesteld, de Leeuwarder Courant maakt daarvan geene melding. Daar de eerste Kozakken zich hier op 17 November vertoonden, zal de woordentolk waarschijnlijk in de laatste helft van deze maand het licht hebben gezien. Volgens een brief uit het familie-archief Van Eysinga zond C. N. van der Let, zaakgelastigde van Jhr. Ulbo van Burmania, op 23 December een exemplaar aan dezen edelman op Holdingastate te Anjum. Toen op 6 Januari 1814 de laatste Kozakken in de richting van Groningen verdwenen, had het woordenboekje hier zijn nut gedaan en behield vervolgens enkel als curiosum zijne waarde.

R. VISSCHER.